

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 20 de juny del 1934

SUMARI

S'obre la sessió a dos quarts de set i catorze minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia :

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Conservació del Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya.

Discussió de l'articulat :

Articles 1.^r i 2.ⁿ — Són aprovats sense discussió.

Article 3.^r — És aprovat amb una modificació proposada per la Comissió per tal de corregir una errada de redactat.

Article 4.^t — És aprovat sense discussió.

Article 5.º — És aprovat en la seva redacció definitiva després d'acceptada una esmena signada pels senyors Sauret, Mestres, Mies, Companys (J.) i Ribes i Soberano.

Article 6.º — El senyor Romeva l'impugna i és aprovat amb el seu vot en contra.

Articles 7.º, 8.º, 9.º, 10, 11 i 12. — Són aprovats sense discussió.

Se suspèn el debat.

Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat per al segon semestre de l'any 1934.

Parlament de l'honorable senyor Conseller de Finances fent la presentació dels Pressupostos.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió del dijous.

S'aixeca la sessió a tres quarts de vuit i cinc minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a dos quarts de set i catorze minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller de Finances.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de conservació del Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Comença la discussió de l'articulat.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Cultura. Són aprovats, sense discussió, els articles 1.º i 2.º*)

Article 3.º

El Sr. BLASI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. BLASI: En l'art. 3.º, en lloc de dir «promulgació», ha de dir «publicació»; va ésser una errada de redactat.

El Sr. PRESIDENT: Amb la modificació proposada per la Comissió, s'aprova l'art. 3.º? (*Assentiment.*) Resta Aprovat.

(*Es aprovat, sense discussió, l'art. 4.º*)

Article 5.º

El Sr. PRESIDENT: Hi ha una esmena.

(*El senyor Secretari llegeix la següent esmena:*

«Article 5.º S'afegirà al final d'aquest article el que segueix:

«... donant, però, preferència als que existeixin en la localitat on radiquin aquells objectes incautats.»

Palau del Parlament, 20 de juny del 1934. — J. Sauret Garcia, P. Mestres, Pere Mies, J. Companys, Ribes i Soberano.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HUNTER: La Comissió accepta aquesta esmena.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'art. 5.º, redactat d'acord amb l'esmena acceptada. (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(*El redactat definitiu de l'art. 5.º és el següent:*

«Article 5.º La Direcció General del Patrimoni Històric, Artístic i Científic podrà incautar-se automàticament dels objectes no declarats dintre el termini assenyalat en els articles anteriors i d'acord amb les circumstàncies indicades en els mateixos articles. Aquests objectes seran lliurats per la Direcció General, al Museu, Biblioteca o Arxiu, que la mateixa Direcció determinarà, donant, però, preferència als que existeixin en la localitat on radiquin aquells objectes incautats.»

El Sr. PRESIDENT: Article 6.º

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Senyors Diputats: Respecte a aquest article jo vaig fer ahir les observa-

cions que em semblaven pertinents; vàrem discutir amb la Comissió i em va semblar que no hi havia per part de la Comissió, disposició per a modificar el seu criteri. Per tant, fóra potser inútil que ara tornés a insistir discutint el mateix que vàrem discutir ahir. Jo entenia que els interessos que es volen protegir amb aquesta Llei restaven salvaguardats encara que es donés a aquestes entitats a què es fa referència, la facultat de vendre que es dóna al particular; que el que era important era la inscripció al registre; que l'organisme que exercís aquest patronatge pogués seguir l'objecte en les seves diverses situacions.

Per tant, jo em limito altra vegada a fer constar la meua oposició a aquest article i a demanar que consti el meu vot en contra.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'article? (*Assentiment.*) Resta aprovat, amb el vot en contra del senyor Romeva.

(*A continuació són aprovats sense discussió els articles 7.º, 8.º, 9.º, 10, 11 i 12.*)

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquest debat.

Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat per al segon semestre de l'any 1934

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: Senyors Diputats: Sens perjudici d'ulteriors intervencions quan ho reclamin les necessitats del debat de totalitat o les discussions de cadascun dels pressupostos dels Departaments de la Generalitat, he cregut que era convenient, seguint el precedent establert ja en aquest Parlament i en altres Parlaments, l'exposar avui a l'atenció de la Cambra, les directives generals, l'orientació que ha seguit el Govern de la Generalitat en confeccionar aquest pressupost per al segon semestre del 1934, que comença ara a ésser sotmès a la deliberació del Parlament.

Permeteu-me, abans d'entrar en el contingut dels pressupostos, una breu referència a unes qüestions estranyes a les xifres del pressupost, però sobre les quals el Govern ha volgut establir criteri i precedent per a pressupostos posteriors. El Govern ha volgut, en primer terme — i ho manifestava així aquest Conseller en el preàmbul del Projecte de Llei de Pressupostos —, ha volgut, dic, fer un ús el més restringit possible de l'autorització de pròrroga que conté l'Estatut interior de Catalunya. Creu el Govern que en preceptuar l'Estatut interior que els pressupostos de la Generalitat han d'ésser anuals, estableix una regla general per la qual volia el Parlament de Catalunya, en funcions diríem constituents, establir en primer terme un període, el més breu possible, de vigència de cada pressupost, perquè aquest en tot cas s'adaptés en tot moment a les realitats sempre canviants, d'una manera la més sincrònica possible, a les necessitats a les quals calgués atendre amb el pressupost.

El Govern de la Generalitat, senyors Diputats, ha fet ús d'aquesta autorització de pròrroga per al primer trimestre i el segon trimestre d'aquest any 1934. Era aleshores absolutament indispen-

sable entre altres raons, perquè estaven en via de realització i a punt de complir-se valoracions de serveis tan importants que havien d'introduir en el pressupost de la Generalitat una mutació, un canvi substancial. Fer-los abans, fer uns pressupostos ja a partir del segon trimestre del 1934 per als tres trimestres següents, ho considerava el Govern de la Generalitat una cosa prematura i, a més a més, fictícia, així com ara consideraria que és inoportú, fetes aquelles valoracions i la incorporació corresponent dels serveis, no anar ara a la confecció d'un pressupost, encara que fos per a una vigència tan limitada com la d'un semestre.

En segon lloc, el Govern creu que els pressupostos han d'ésser presentats al Parlament de Catalunya no sols dintre del temps marcat per l'Estatut interior, sinó que la interpretació d'aquest precepte estatutari cal que sigui feta d'una manera restrictiva perquè es compleixi la finalitat per a la qual aquell precepte fou dictat, o sigui que el Parlament de Catalunya en tot temps tingui un període suficient de discussió i d'elaboració, si cal, d'un nou projecte de pressupost dintre de la Comissió, i després una discussió, tan detallada, tan acurada com calgui, dintre del saló de sessions del Parlament.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura.)

Es per això, senyors Diputats, que tot just constituït aquest Govern, venia a demanar una autorització al Parlament perquè la pròrroga pogués ésser presentada d'acord amb aquell article transitori de l'Estatut interior, que posa el període d'un mes per al primer any de confecció dels pressupostos, en lloc dels dos mesos que estableix, per a temps normal, per a tots els altres exercicis. Naturalment que podria discutir-se si aquest precepte de presentació del Pressupost amb dos mesos per als altres exercicis, amb un mes per aquest exercici, d'anticipació a la seva vigència, regia també en el cas que no es tractés d'un pressupost anyal, sinó d'un pressupost d'una vigència molt limitada, com és aquest, reduïda a un sol semestre. Precedents podia trobar que l'induïssin a creure que quan es tracta d'un pressupost anyal, podia fer la seva presentació a la Cambra encara que no fos amb aquell mes o amb aquells dos mesos d'anticipació, precedents dintre de la República mateixa, i ben immediats; en el Govern de la República, que en presentar, després d'una pròrroga trimestral un Projecte de Pressupostos, publicava el Decret autoritzant-ne la lectura a la *Gasetta* del 2 de març, quan aquell Pressupost, si hagués estat aprovat per les Corts de la República, havia d'entrar en vigor el dia 1.er d'abril.

Però el Govern de la Generalitat no s'ha volgut valer ni tan solament d'aquest precedent, perquè creu que si per als pressupostos anyals s'estableix un temps d'antel·lació en la presentació del pressupost, perquè la Cambra no hagi de procedir a la seva aprovació d'una manera precipitada, regeix aquest precepte no solament per als pressupostos anyals, sinó també per als pressupostos parcials com el d'aquest any, i és per això, senyors Diputats, que abans del dia 1.er de juny aquest Conseller llegia a la Cambra el Projecte de Pressupost semestral, com llegirà — si continua aquest

Govern, i com crec que ho farà qualsevol Govern que ocupi el seu lloc — abans del dia 1.er de novembre els pressupostos de l'any 1935.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.)

Ens trobem ara, senyors Diputats, davant d'un pressupost nou, no solament un pressupost nou per raó de què prescindint de les pròrrogues, aquesta és la forma en què ve a la Cambra, siró perquè en realitat — i això té per a nosaltres i tindrà segurament per al Parlament una importància extraordinària —, aquest és el primer Pressupost que pot presentar un Govern de Catalunya, en el qual no hi hagi simplement en les partides d'ingressos els que foren els ingressos de les extingides Diputacions provincials que a la Generalitat li ha tocat succeir. Per primera vegada presenten en aquest Pressupost uns ingressos que són conseqüència de la incorporació de les finances de la Generalitat, d'uns recursos que fins ara no havien pertangut ni a la Generalitat ni a les Finances de les antigues Diputacions provincials, sinó que són els primers d'aquells que l'Estatut de Catalunya indica que han d'ésser cedits per l'Estat central al Govern de la Generalitat, en compensació d'altres serveis que li han estat transferits. Per primera vegada un recurs de la importància de la Contribució Territorial, ve incorporat a uns Pressupostos de la Generalitat. Per primera vegada també, serveis capitalíssims, com el d'Ordre Públic, com el d'Administració Local, com el de Justícia, com el d'Assistència Social, deixen d'ésser Pressupostos de caràcter provincial, per a convertir-se en una ordenació financera de les despeses de serveis que des d'ara en la llur totalitat, no solament pel traspàs, sinó per la corresponent valoració, van ja a càrrec de la Generalitat.

D'altra banda, i per primera vegada, s'ha anat en aquests Pressupostos a canviar l'estructura que havien tingut fins ara els Pressupostos anteriors, i això especialment en dos aspectes. D'una banda, la unitat del Pressupost de la Generalitat ja no equival a aquella unitat simple, a aquella reducció que tenien els antics Pressupostos, per ésser simplement uns Pressupostos provincials; té aquesta unitat, però dintre d'ella cada Departament té el seu propi Pressupost, estructurat en aquesta forma, portant els serveis a cada un d'ells, prescindint gairebé en absolut d'aquell caràcter que determinats serveis tenien de serveis centrals, i que com a tals estaven adscrits al Departament de Governació, el qual passa a tenir ja un caràcter propi i se li treuen aquests serveis de caràcter central, aquests serveis que donaven al Departament de Governació el caràcter de Departament Central, i passen a ésser incorporats a cada un dels Departaments en què actualment està dividit el Poder Executiu de la Generalitat.

Ha passat amb això el mateix fenomen d'adaptació que s'ha observat en aquesta reïosa, que avui ja és total, dels Pressupostos, per raó de llur antiga procedència. Recordo perfectament la primera discussió pressupostària de la Generalitat, encara en temps de l'Assemblea provisional, quan no es va tractar d'altra cosa que de presentar a l'aprovació d'aquella Assemblea quatre Pressupostos; quatre Pressupostos rel·ligats, juxtaposats, però que per

raó del poc temps que havia transcorregut no tenien encara cap unitat, eren Pressupostos de la Generalitat en la llur denominació; en realitat, eren el Pressupost de l'antiga província de Barcelona, de la de Tarragona, de Lleida i de Girona, aprovats per una sola Assemblea deliberant.

Vingué després que aquesta juxtaposició es convertí en una inclusió dintre de cada Departament i dintre d'unes línies, d'unes ordenacions generals, d'aquests antics Pressupostos provincials.

Es ara, senyors Diputats, ara que ja podem fer-ho, perquè es tracta d'un autèntic, d'un veritable Pressupost de la Generalitat, que portem fosos en un sol Pressupost i ordenats, no per les antigues províncies, sinó ordenats per raó dels Departaments en què està dividida la Generalitat, cada un dels Pressupostos que corresponen. Així la unitat del Pressupost ha vingut a destruir en aquest aspecte — com ja ho vaig fer constar l'altre dia en contestar al Diputat senyor Arnau — els vestigis provincials que encara podien quedar, perquè aquesta unitat no ha de representar una manifestació de centralisme, sinó una manifestació d'unitat en la Generalitat de Catalunya, sens perjudici, i aquesta és la veritable descentralització, que el Govern curi i que el Parlament aprovi que els estímuls, el fonament de la riquesa de totes menes, es portin arreu del territori nacional, s'espandeixin arreu de Catalunya, i que si alguna preferència calgués fer en la inversió de les despeses, jo crec que s'hauria de fer amb preferència en aquelles contrades més allunyades de Barcelona, en aquelles contrades que més poden haver estat fins ara desamparades de tot Poder públic, del Poder de l'Estat, i, àdhuc, dels Poders provincials que nos altres hem vingut a substituir totalment. (*Molt bé!*)

Ens trobem, no obstant, senyors Diputats, davant d'un Pressupost necessàriament de transició, amb grans diferències, segons els Departaments. Aquestes diferències que àdhuc han estat comentades i censurades, tenint en compte el percentatge de cada una d'elles i la naturalesa respectiva de serveis reproductius o de serveis d'aquests altres purament d'Estat. Aquesta comparació, senyors Diputats, és pueril de fer-la avui. Hi ha aquesta diferència notable del pressupost d'un Departament a l'altre, per circumstàncies completament estranyes a la Generalitat de Catalunya, i hi ha, en aquests pressupostos, Departaments millor dotats i d'altres Departaments proporcionalment menys ben dotats, per la simple raó que la Generalitat de Catalunya té, en aquesta data, serveis valorats per l'Estat i serveis que no han estat encara objecte de valoració. I és natural que quan ens trobem davant d'un Departament com el de Governació, per exemple, que té totalment o gairebé totalment valorats tots els serveis que són adscrits dintre del Departament de Governació, aquest ofereix un montant, una suma considerable, sobretot si es compara amb altres Departaments que no han estat, en absolut, encara, objecte de cap valoració de serveis.

A Governació, per exemple, al qual m'he referit, d'una xifra que l'any 1933 excedia poc dels 2 milions de pessetes, entre pressupost ordinari i extraordinari, ha anat ara per un semestre a 19

milions i mig de pessetes, i tot i que han estat suprimides, a aquest Departament, algunes partides, com la de personal eventual, com la de gratificacions i d'altres, que li donaven el caràcter de Departament Central de la Generalitat. Però és que en aquest Departament de Governació, el pressupost del qual presenta aquesta suma de despeses de 19 milions i mig de pessetes, li han estat traspasats i valorats degudament serveis, com us deia abans, tant importants com Policia i Seguretat i Guàrdia civil, que són un dels elements més forts de la valorització de serveis que ha de fer la Comissió Mixta, i encara, per acabar-lo de fer complet, formen també part d'aquest Departament els serveis d'Administració Local, que, com sabem, han estat també objecte de la corresponent valoració.

Altres Departaments, per exemple el de Justícia i Dret, de 239,200 pessetes en total per l'exercici de 1903, suma avui el semestral de 1934 més de 1 milió i mig de pessetes, per un semestre. En aquest Departament hi han parcialment serveis valorats. Hi han valorats els serveis d'Administració de Justícia pròpiament dits, però manquen encara els serveis de Presons, que han estat traspasats, però que no han començat a ésser realitzats per raó de mancar la valoració, i els de Protecció a la Dona i el Tribunal de Menors, que estan encara pendents de valoració; si bé cal afegir que justifica en part, a més de l'estat de la valoració, aquest augment del Pressupost del Departament de Justícia i Dret, el que pesa avui damunt seu un servei nou, un servei absolutament indispensable i que era una qüestió d'honor pel Parlament de Catalunya d'implantar immediatament, servei que és, com haureu comprès, el Tribunal més alt de Catalunya, el Tribunal de Cassació de Catalunya.

En aquesta mateixa situació de valoració parcial, però encara més incipient, trobem també el pressupost d'Economia i Agricultura. Estan valorats, en determinades condicions de provisionabilitat derivades dels acords de la Comissió Mixta, els serveis d'Indústria i d'Aviació Civil. El pressupost d'aquest Departament ha passat de pessetes 2.215,000 per l'any 1933, a més de 3.000,000 per aquest semestre del 1934. No obstant, he d'advertir a la Cambra que aquest augment no tot és degut a valoracions, sinó a ingressos que l'Estat no comptabilitzava, és a dir, a ingressos que potser contravenint, sinó en la lletra, en l'esperit, un precepte legal, constituïen una mena de Caixa especial; uns ingressos que no passaven pel Pressupost, com no era obtingut a través del pressupost el pagament de les corresponents despeses. La Generalitat, el Govern, ha volgut rectificar aquest procediment i els ingressos que s'obtenen per serveis d'indústria, i tant els serveis generals com els serveis especials d'indústria són comptabilitzats en el pressupost, formen part dels ingressos en el pressupost de la Generalitat, i, per tant, també en el corresponent Departament, en el d'Economia i Agricultura, està comptabilitzada la despesa que això ocasiona.

Menys importància té encara quantitativament la valoració aconseguida fins avui d'Assistència Social, ja que aquesta era una funció que es realitzava en gran part per mitjà de les antigues institucions, per mitjà de les extingides Diputacions

provincials. Aquestes valoracions són simplement de 276,000 ptes. per a beneficència pròpiament dita i 793,800 per a substituir aquella obligació que tenia l'Estat d'indemnitzar les antigues institucions o centres que tenien loteries benèfiques i als quals l'Estat compensava amb una quantitat amb metàl·lic. Així, el Pressupost de 1933 que era una mica menys de 15 milions, ha variat en forma que el semestral de 1934 puja a 8.825,000 pessetes — xifres rodones —, en gran part degut a aquestes valoracions i augmentos que s'han de fer en serveis d'Assistència Social. I així i tot ens complau d'aclarar davant el Parlament que és un dels pressupostos departamentals davant del qual sent més recança el Govern d'haver de presentar d'una manera indiscutiblement poc dotada. Creiem que aquests serveis d'Assistència Social han d'ésser necessàriament uns dels serveis que més cura, més atenció tinguin per part del Govern de la Generalitat. Tinguin la seguretat de què aquest lleuger augment que en tan poca quantia proposa el Govern a la Cambra, el Govern de la Generalitat sabrà donar-lo en la mesura que cal en pressupostos successius.

El Pressupost de Finances no té altra valoració que l'administració de la Contribució territorial, d'import 660,000 ptes. Per això, si el pressupost del 1933 ascendia per tot l'any a 4.200,000 pessetes, aquest semestral, que importa 3 milions escassos, motiva l'augment, no sols per aquesta valoració que s'ha fet per aquest nou ingrés que s'incorpora, sinó perquè en la distribució departamental, en aquesta nova estructura que el Govern ha volgut donar als serveis, algun dels serveis centrals que corresponien a Governació, i que com ordenació financera entén el Govern que pertanyen a Finances, han estat incorporats a aquest Departament; i altres serveis que per tenir caràcter central eren atribuïts a Presidència, com Arquitectura, considerant el Govern que aquests serveis responen a necessitat dels béns i propietats de la Generalitat, que pertanyen a Finances, ha incorporat també aquests serveis en les despeses corresponents en el seu pressupost.

No té cap valoració el pressupost de Presidència, i per això cal observar, no sols el seu manteniment, sinó que baixa de 2.150,000 ptes. en el 1933 a 672,729 per aquest semestre del 1934. No és que haguem volgut dotar d'una manera insignificant, minsa, el pressupost de Presidència. No. Aquesta reducció és deguda principalment a què en la reorganització departamental a què abans fèiem referència, els Serveis de Mossos d'Esquadra, que estaven adscrits a Presidència, hem cregut que en una organització lògica del pressupost calia que passessin a Governació, que és el Departament encarregat de l'Ordre Públic, i com a part integrant dels serveis d'Ordre Públic són els serveis de les Esquadres de Catalunya.

Resten encara a valorar parcialment aquests pressupostos d'alguns dels quals us he parlat i seccions senceres d'altres departaments com el d'Agricultura, del Departament d'Agricultura i Economia, que no ha estat objecte de valoració i, a més, altres pressupostos sencers, com el de Presidència, el de Cultura, Treball, Obres Públiques i Sanitat. Aquesta és l'obra que

lia de formular la Comissió Mixta de Traspassos de Serveis i que tinc l'esperança que en sotmetre a la Cambra el Conseller de Finances que hi hagi el pressupost per a l'any 1935, podrà portar ja aquests serveis degudament valoritzats i, per tant, els ingressos degudament computats en el pressupost d'ingressos de la Generalitat.

Cal tenir en compte d'altra banda que el pressupost semestral que ara se sotmet al vostre examen i aprovació oferirà encara altres diferències, no sols per a l'organització departamental a que m'he referit, no sols per a la incorporació d'ingressos i de serveis per motiu de les valoracions, sinó també degudes al desenrotllament, a la realització que ha tingut el pressupost del 1933 i les seves dues pròrroques en els dos primers trimestres d'aquest any 1934.

Saben els senyors diputats que avui la comparació no pot fer-se estrictament entre el pressupost semestral del 1934 i el que va votar la Cambra per a regir l'any 1933, perquè a aquest pressupost s'hi han hagut de fer després rectificacions, constantment completades per transferències aprovades pel Parlament per a atendre degudament serveis que inicialment no tenien altra dotació que la que els provenia dels antics pressupostos provincials, i que la importància que han anat adquirint els serveis de la Generalitat en virtut del desenrotllament de l'autonomia ha fet absolutament indispensable durant la seva època de realització de l'exercici del 1933 i de les seves dues pròrroques del 1934.

Molt ha augmentat un capítol del pressupost de despeses que és el d'obligacions de caràcter general i circumstancial. De 6 milions en xifres rodones que hi havia l'any 1933, ve en aquest pressupost presentat ara a 6 milions també, és a dir, que és un pressupost podem dir doblat. Hi ha la raó, una raó determinant d'aquest augment, i és que van en aquest capítol la participació dels Ajuntaments en la contribució urbana i l'excés del recàrrec de setze centèsimes per a atendre l'ensenyament d'acord amb el traspàs de la territorial. És a dir, la contribució territorial ha estat cedida a la Generalitat i valorades en 43.100,000 pessetes, xifra rodona, però no vol dir que en els ingressos de la Generalitat no es produeixin altres quantitats que aquesta de 43.100,000 pessetes. La Generalitat té valorats aquests recursos en la xifra que us acaba d'indicar, però la Generalitat percep el recàrrec del vint per cent, que tenen els Ajuntaments en aquestes setze centèsimes per a atencions d'ensenyament; és a dir que no recapta els 43.100,000 pessetes, sinó que ve a recaptar uns 50 milions de pessetes. Però com que d'aquests 50 milions ha de fer aquesta valoració, aquest pagament als Ajuntaments, per raó dels recàrrecs que tenen sobre la contribució urbana i rústica, és per aquesta raó que així com ve augmentada en el pressupost d'ingressos, ve augmentada també en el pressupost de despeses. Aquest és l'augment que observem en aquest capítol, que va de 6 milions per tot un any a 6 milions per un semestre, és a dir, un augment que en realitat no és efectiu sinó als efectes comptables d'aquest capítol del pressupost.

Passant al pressupost d'ingressos, el principal

rendiment nou que tenim és el que ara us acabo de parlar de la contribució territorial que figura amb una partida de 25.900,000 pessetes. Fonamentalment està d'acord amb al valoració feta per la Comissió Mixta de Traspassos de Serveis aprovada pel Govern de la República, però hi entra—com us observava fa un moment—en el pressupost d'ingressos aquesta participació dels Ajuntaments que després ha de retornar, que després ha de satisfer el Govern de la Generalitat.

Una altra variació important és els ingressos provinents d'institucions i serveis del Govern de la Generalitat, que de 5 milions i mig de pessetes per tot l'any 1933 han passat per un sol semestre de l'any 1934 a 4.875,000 pessetes i aquest augment acusa el desenrotllament que han vingut tenint mitjançant recursos de la Generalitat, tot just iniciats en el pressupost passat com el paper de pagaments a la Generalitat i perquè hi ha el rendiment de serveis nous que no tenia la Generalitat i que produeix així com una despesa, un ingrés en el pressupost d'ingressos de la Generalitat.

Hi han altres serveis, per exemple, que passen del pressupost de l'any 1933 de 4.173,000 pessetes a 2.793,000 pessetes per aquest pressupost semestral, i això ha estat motivat especialment per la comptabilització en ingressos i despeses d'aquells serveis especials d'Indústria a què abans feia referència, que no passaven abans pel Pressupost de l'Estat, però que ara passen pel Pressupost i per la comptabilitat de la Generalitat i estan calculats en 1 milió de pessetes.

Així mateix el d'imposicions, el d'impostos, que estava previst per a l'any 1933 en 16.730,000 pessetes, i en aquest pressupost semestral en 9.370,000 pessetes, principalment per haver-hi serveis en ple desenrotllament, com el del segell de la Generalitat, que, en aprovar-se el Pressupost, representava una novetat i que no havia estat posat encara a la pràctica, i que avui té un rendiment considerable pels ingressos de les Finances de la Generalitat.

Hi han, també, altres impostos que varen iniciar-se en el pressupost de l'any 1933, com el d'aprofitaments hidràulics, aigües minerals, que han tingut en el curs d'aquest pressupost un increment considerable i que esperem que en aquest pressupost, durant l'exercici semestral del 1934, arribin a un rendiment normal, el que tenia previst el Govern en instituir-los.

Hi ha també l'aportació de les Corporacions Públiques, que de 5.320,000 pessetes en el pressupost de l'any 1933 ha pujat a 3.147,000 pessetes per aquest pressupost de mig any, principalment per venir compresos en aquest capítol del pressupost d'ingressos els augments de subvencions que l'Estat ha anat donant per a la conservació de camins veïnals, que, com sabeu, han vingut aquí diverses vegades en forma d'ampliacions de crèdits durant la realització del pressupost anterior, de l'exercici 1933 i d'aquests dos trimestres del 1934.

Diferència en baixa donen les participacions en tributs públics que, de 18.217,000 pessetes per a l'any 1933 queden reduïdes a 8.872,000 pessetes

per a aquest exercici semestral del 1934, i això és per haver-se confós dintre de les finances de la Generalitat una de les aportacions que era calculada aquí i que era del cinc per cent sobre contribució rústica i pecuària que tenia la Generalitat i que ara en tot cas se l'hauria de cobrar la Generalitat mateixa, i, per tant, estan ja degudament computats en l'ingrés provinent de la contribució territorial i cal rebaixar-ho ara d'aquest capítol; és per aquesta raó que ve a produir aquesta baixa que pot estimar-se aproximadament per un any en 1 milió de pessetes.

Així mateix s'ofereix en baixa, rendint-nos al nostre propòsit de voler fer un pressupost sincer, un capítol que figurava en el Pressupost del 1933 valorat en un 1.850,000 ptes., i en aquest pressupost semestral hi ha només 500,000 ptes. Aquest capítol és el relatiu a traspàs de serveis. Quan es va fer el pressupost del 1933, es va calcular que calia posar-hi una xifra, la de 1.850,000 ptes., per traspassos que s'anessin fent durant l'exercici del 1933; però ara tenim una xifra exacta, segura, i és aquesta la que consignem en aquest capítol del pressupost d'ingressos. Aquesta xifra és la següent: sobrepasant la valoració de la Contribució Territorial, hi ha en les valoracions de serveis una xifra que excedeix vora 500,000 ptes. del valor de la territorial. És a dir, les valoracions de serveis, com sap perfectament el Parlament, són fetes d'una partida de recursos i d'ingressos i d'una altra partida de serveis. Fins ara, el recurs cedit i valorat ha estat la contribució territorial, contribució territorial que, com deia abans, ve valorada en 43.100,000 ptes. Perquè l'Estat pugui cedir a la Generalitat, li pugui traspasar aquest recurs, la Contribució territorial, cal que al mateix temps li traspassi, perquè els pagui la Generalitat, serveis equivalents al menys a pessetes 43.100,000, import de la Contribució territorial. Però és que els serveis valorats fins ara no són aquestes 43.100,000 ptes. equivalents a l'import de la territorial, sinó que són més d'aquestes 43.100,000 ptes., per la simple raó que traspassos de serveis importants no poden ésser calculats al centímet, de manera que no coincideixen en una manera exacta recursos i serveis, sinó que sempre, necessàriament, s'ha de produir un excés en la valoració de serveis. Per tant, si tenim nosaltres valorats, avui, a hores d'ara, serveis que excedeixen de la valoració de la territorial en unes 500,000 ptes., és d'aquestes 500,000 ptes. que en una fórmula o altra ha de compensar l'Estat, en forma d'aminoració d'ingressos o qualsevol de les altres formes previstes per l'art. 48 de la Llei de Pressupostos de l'Estat, que han de venir a ingressar a la Generalitat, d'aquestes 500,000 pessetes que són les que figuren únicament en aquesta contrapartida de traspassos de serveis a la Generalitat de Catalunya.

Així mateix figura en aquest pressupost, en el d'ingressos, un capítol per operacions de crèdit evaluat en 7.500,000 ptes.

Puc afirmar, després d'aquest examen sucint del pressupost, que és un pressupost absolutament sincer, i que en tant que pressupost ordinari per a aquest segon semestre, és un pressupost calculat sense dèficit inicial. Diré més: en la

realització d'aquest pressupost — perquè saben perfectament els senyors Diputats que les partides de despeses, les partides que consigna el pressupost, són simples autoritzacions, però no obligatorietat de despendre totes aquelles quantitats — el Consell vetllarà perquè aquest pressupost semestral de la Generalitat es produeixi sense dèficit per a la Generalitat.

S'ha dit que ja tenia significació de dèficit inicial per aquests 7.500.000 ptes. que hi figuren per operacions de crèdit. No és exacte; trobem pressupostos, com el de Presidència, en què totes les partides que hi ha consignades en el Pressupost extraordinari queden reduïdes a 12.000 ptes. En canvi, trobem que el Parlament, per exemple, hi ha de pressupost extraordinari, i que per tant s'ha de cobrir amb aquests 7.500.000 ptes. d'emprèstit, 277.000 ptes., perquè són, senyors Diputats, les atencions de caràcter extraordinari que cal pagar encara per l'habilitació, per les instal·lacions del Parlament. I no creiem que sigui una declaració implícita de dèficit el consignar unes partides del Pressupost que tenen d'anar simplement destinades a satisfer atencions com aquesta de l'habilitació del Parlament, perquè la Generalitat de Catalunya, la construcció del Parlament, l'habilitació del Parlament, no la fa cada any ni l'ha de fer en cada pressupost, sinó que s'hi troba solament en un sol pressupost o en pocs pressupostos, durant el temps que s'han de realitzar aquestes obres; com tampoc no té, crec jo, declaració de dèficit el que a Governació, per exemple, per nous edificis que s'han de fer pels serveis d'ordre públic s'hi consignin unes quantitats, i s'hi consignin en el de Justícia una quantitat per l'habilitació i instal·lació del Tribunal de Cassació de Catalunya, perquè ens trobem en aquest període inicial de l'Autonomia, en aquest període en què cal construir coses noves, en què cal establir serveis que un cop estiguin instal·lats ja no han de figurar per res en Pressupostos ordinaris de la Generalitat. I aleshores sí que operacions d'emprèstit vindrien a indicar un dèficit inicial de Pressupost; però mentre es tracti, com es tracta en aquest pressupost, igual que en els passats, d'operacions de crèdit que han de servir principalment per posar en marxa serveis nous, per a instal·lar els serveis de la Generalitat, en una paraula, per a realitzar les despeses del primer establiment de l'Autonomia en els diversos Departaments de la Generalitat, això no és una declaració de dèficit, si no que és anar directament d'una manera sincera a realitzar partides de caràcter extraordinari, atencions que tenen també aquest caràcter extraordinari.

Però és que, a més, la incorporació, la introducció d'aquest capítol de 7.500.000 ptes. d'operacions d'emprèstit, en el Pressupost d'ingressos hi figura per una altra raó, i és que en aquests moments el Govern de la Generalitat necessita indispensablement una flexibilitat en les operacions de tresoreria, que no serà necessària quan les finances de la Generalitat estiguin definitivament establertes i sobretot el dia que en una forma o altra la Generalitat tingui definitivament establert el seu servei de Tresoreria.

Ens hem trobat, senyors Diputats, en moments

no pas massa llunyans en què traspassats a la Generalitat de Catalunya uns serveis nous com el d'Ordre Públic, el de Seguretat, el de Guàrdia civil, calia atendre'ls ja des del primer mes — des del primer d'abril en aquest cas concret — i no obstant no tenia encara en la contrapartida cap ingrés efectiu, perquè la Contribució Territorial, que era el recurs que se li concedia en compensació d'aquests serveis, no començava a ésser recaptada fins el primer de maig; ens trobàvem, doncs, el 30 d'abril en què havíem d'atendre uns serveis que hi havia establerts i pels quals en els comptes de recursos per ingressos no teníem ingressada en les caixes, per no haver començat el període de recaptació, ni una sola pesseta.

Doncs bé: a part d'haver d'atendre aquests serveis extraordinaris, amb aquesta partida de deute, d'emprèstit, que per això es fa en forma d'obligacions de Tresoreria, el Govern de la Generalitat necessita tenir aquesta flexibilitat de moviments, aquesta major facilitat de moviments, perquè d'altra manera no podria atendre els serveis nous que se li anessin incorporant, no podria fer front als nous traspassos de serveis que l'Estat anés fent a la Generalitat. El Govern procedeix en tot amb la màxima seriositat i té el propòsit d'extremar-la en tot allò que fa referència a la ordenació financera, a la ordenació dels recursos i de les despeses de la Generalitat.

Obre avui el debat després d'aquesta informació, després d'aquesta exposició del Pressupost i recollirà les observacions de la majoria, les observacions de les oposicions, i, àdhuc, les observacions que des dels òrgans d'opinió se li facin degudament. Amb una sola excepció; les que li facin persones que han desertat d'un deure en el Parlament i que en el cas de volguer fer observacions caldria que les fessin des del seu lloc, i que ara escolleixen un altre lloc per fer-les; per aquests hi haurà una omissió absoluta des del banc del Govern i des d'aquesta Conselleria de Finances. (*Molt bé! Molt bé!*)

Es farà, es presentarà a no trigar, una Llei de Comptabilitat i Administració, d'acord amb els preceptes de l'Estatut Interior. Però jo he de fer observar als senyors Diputats que actualment les finances de la Generalitat no estan mancades ni d'administració ni de comptabilitat, sinó que tots els elements no sols estan a la disposició dels senyors Diputats, sinó que per un precepte de l'Estatut de Catalunya, mentre aquesta no es doni la seva Llei d'Administració i Comptabilitat no estan mancades de Llei d'Administració i Comptabilitat, perquè continua regint per a Catalunya la Llei d'Administració i Comptabilitat de l'Estat, d'acord amb l'Estatut. Així i tot, us deia abans, el Govern de Catalunya, que procedeix seriosament en tot, vol extremar aquesta seriositat, i la severitat si cal, en totes aquelles coses que fan referència a la seva ordenació financera i a la marxa dels Pressupostos.

Lliurem, senyors Diputats, a la vostra crítica i sempre al vostre consell, la nostra obra. Catalunya, la Generalitat, va seguint la seva marxa ascendent en la realització de l'autonomia. Tingueu la seguretat que si no un pas brillant, almenys un ascens eficaç, representa l'aprovació d'un Pressu-

post de la Generalitat en el qual poden ja anar-hi compresos ingressos que fins ara pertanyien a l'Estat i serveis que fins ara havien anat a càrrec de l'Estat. D'aquesta manera, senyors Diputats, estem afirmant, com en tantes altres coses, el dret de Catalunya a governar-se per ella mateixa. Tingueu la seguretat que el Govern complirà en això, com en tot, el seu deure, i que estarà, com en totes les observacions que li faci sempre la Cambra, atent a escoltar-les amb la màxima atenció i recollir-les per tal que entre tots poguem fer un Pressupost digne, un Pressupost exemplar, un Pressupost que sigui el fonament de nova, de definitiva ordenació financera de la Generalitat de Catalunya. *(Molt bé! i aplaudiments.)*

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquest debat, el qual es reprendrà demà, a dos quarts de sis de la tarda.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió, sobre diversos articles de la segona part del Projecte de Llei Municipal de Catalunya (Articles 209 a 244).
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió, sobre el Projecte de Llei de conservació del Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya.
4. Discussió del dictamen de la Comissió, sobre el Projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat per al segon semestre del 1934.
(S'aixeca la sessió a tres quarts de vuit i cinc minuts de la vetlla.)